

11-12-16617

12.09.2012

Прем'єр-міністру України

Про збереження структурних
підрозділів державних
адміністрацій з питань
надзвичайних ситуацій

Азарову М.Я.

Вельмишановний Миколо Яновичу!

Київська обласна державна адміністрація звертається до Вас, як до начальника Цивільної оборони (цивільного захисту) України, з пропозицією внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 18.04.2012 № 606 «Про затвердження рекомендаційних переліків обласної, Київської та Севастопольської міської, районної, районної в м. Києві та Севастополі державних адміністрацій» шляхом доповнення відповідних рекомендаційних переліків структурними підрозділами з питань надзвичайних ситуацій.

За ініціативи Міністра надзвичайних ситуацій України в проекті зазначеної постанови, всупереч норм законодавства України і без врахування позиції з цього питання обласної державної адміністрації, з відповідного рекомендаційного переліку структурний підрозділ з питань надзвичайних ситуацій був виключений. Відповідно до змісту пояснювальної записки виконання функцій цих підрозділів передбачалось покласти на апарати державних адміністрацій, які для цього не призначені. Ліквідація структурних підрозділів з питань надзвичайних ситуацій місцевих державних адміністрацій, яку запланувало здійснити МНС, призведе до фактичного знищення органів управління регіональними (територіальними) підсистемами трьох загальнодержавних систем: цивільної оборони, єдиної державної системи цивільного захисту (далі – ЄДС ЦЗ), єдиної державної системи органів виконавчої влади з питань запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру.

Разом з тим, МНС України не планує прийняти на себе та на свої територіальні і місцеві підрозділи відповідальність за подальшу реалізацію завдань цивільного захисту на регіональному рівні. Так, листом від 12.08.2012 № 01-7322/161 МНС пропонує державним адміністраціям погодити пропозиції щодо розподілу основних повноважень та функцій у сфері цивільного захисту між територіальними органами МНС та місцевими органами виконавчої влади. При цьому, МНС наголошує на недопущенні зниження готовності

територіальних підсистем єдиної системи цивільного захисту областей, міст Київ та Севастополь під час проведення реорганізаційних заходів.

Відповідно до вимог чинного законодавства, зокрема Законів України «Про місцеві державні адміністрації», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про правові засади цивільного захисту», «Про Цивільну оборону України», «Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру» та інших, на місцеві державні адміністрації, в тому числі і в якості делегованих, покладені повноваження здійснення на відповідній території заходів, пов'язаних з цивільною обороною, керівництва територіальними підсистемами вищезгаданих загальнодержавних систем, організації заходів з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, а саме: оголошення у разі стихійного лиха, аварій, катастроф, епідемій, епізоотій, пожеж, інших надзвичайних подій зони надзвичайної ситуації, здійснення передбачених законодавством заходів, пов'язаних з підтриманням у ній громадського порядку, врятуванням життя людей, захистом їх здоров'я і прав, збереженням матеріальних цінностей; забезпечення своєчасного оповіщення та інформування населення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій; створення та організація використання резервних фондів, матеріальних резервів, призначених для запобігання та реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру; організація спостереження і лабораторного контролю; укриття населення у захисних спорудах; евакуації; інженерного, медичного, психологічного, біологічного, екологічного, радіаційного та хімічного захисту; організація роботи комісії техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій; виконання інших, пов'язаних з цими, завдань.

З метою виконання вищезазначених заходів Законами України «Про правові засади цивільного захисту» (ст. 35), «Про Цивільну оборону України» (ст.3), «Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру» (ст. 30) передбачено створення у складі державних адміністрацій структурних підрозділів з питань надзвичайних ситуацій як регіональних (територіальних) органів управління подвійного підпорядкування (адміністрації та МНС України). Перекладення визначених законодавством повноважень та обов'язків місцевих державних адміністрацій з питань цивільної оборони та цивільного захисту в цілому на територіальні органи управління МНС України, без попереднього внесення суттєвих змін до законодавства України (всього 7 законів, 3 укази Президента України, 10 постанов Кабінету Міністрів України та інші нормативно-правові акти), на теперішній час не можливо. Крім того, навіть в разі прийняття таких змін у законодавстві, зазначені територіальні органи, виключно підпорядковані МНС України і призначені для керівництва своїми підрозділами на місцях, будуть не в змозі виконати у повному обсязі всіх покладених на них завдань, зокрема з організації цивільної оборони на відповідних територіях, оповіщення та інформування, евакуації населення, а також з більшості інших передбачених законодавством видів захисту населення від надзвичайних ситуацій та їх наслідків.

Слід зазначити, що загальнодержавна система Цивільної оборони України, яку неодноразово намагалось ліквідувати МНС України, створена та функціонує на підставі Женевських конвенцій 1949 року щодо захисту жертв війни, військовополонених і населення на територіях бойових дій і які, в свою чергу, були ратифіковані Верховною Радою України у 1994 році. Виходячи з цього, всі попередні неодноразові намагання МНС України з виключення зі складу державних адміністрацій органів управління у справах цивільної оборони (цивільного захисту) підтримки у Верховній Раді України та Уряді не знаходили.

Так, відповідно до рішення Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи від 01.11.2006 № 11/5 обласним державним адміністраціям спільно з МНС України було запропоновано створити (а фактично - відновити) територіальні органи управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту подвійного підпорядкування. У лютому минулого року, відповідно до пропозицій Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, Кабінет Міністрів України своїм окремим дорученням від 08.02.2011 № 5278/1/1-11 зобов'язав місцеві державні адміністрації відновити структурні підрозділи з питань надзвичайних ситуацій.

На виконання цих рішень МНС України було вимушене здійснити заходи з розмежування повноважень між своїми територіальними органами управління, що дислокуються на території адміністративно-територіальних одиниць, але місцевим адміністраціям не підпорядковані, та органами управління у справах цивільного захисту (цивільної оборони), що існують у структурі місцевих державних адміністрацій, привівши положення про свої органи управління, затверджені наказом Міністерства, у відповідність до вимог законодавства, зокрема постанови Кабінету Міністрів України від 17.04.2008 № 361, через що дублювання функцій між цими органами управління на теперішній час повністю виключене. Отже, подальше розмежування повноважень між місцевими державними адміністраціями та МНС є недоцільним.

Відповідно до Державної програми перетворення військ Цивільної оборони України, органів і підрозділів державної пожежної охорони в оперативно-рятувальну службу цивільного захисту на період до 2005 року, затвердженої Указом Президента України від 19.12.2003 № 1467, війська Цивільної оборони, які знаходились у структурі МНС України, та підрозділи державної пожежної охорони, які були передані до цього Міністерства, реформувались в оперативно-рятувальну службу цивільного захисту, як окрему невійськову службу. При цьому повне скасування існуючих загальнодержавних систем, які забезпечують захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та їх наслідків, а також визначених законодавством повноважень та обов'язків органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо реалізації державної політики у даній сфері, не передбачалось. Незважаючи на це, МНС України вкотре намагається на власний розсуд здійснити

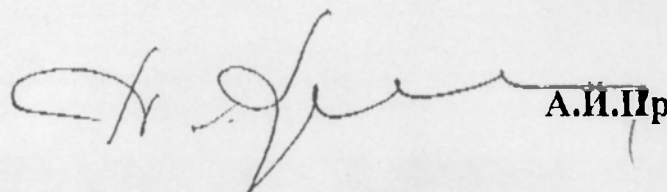
реформування вищезгаданих загальнодержавних систем, та їх органів управління, що забезпечують гарантовані Конституцією України права громадян на захист свого життя та здоров'я, без врахування інтересів місцевих державних адміністрацій.

Крім того, на структурні підрозділи обласних державних адміністрацій на регіональному рівні покладені функції щодо координації та здійснення контролю за проведенням робіт з ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, цільовим використанням бюджетних коштів з визначення радіологічної ситуації на забруднених територіях та організації заходів щодо комплексного медико-санітарного забезпечення постраждалих громадян, що передбачено постановами Кабінету Міністрів України від 17.04.2008 №361 «Про затвердження типових положень про Головне управління з питань надзвичайних ситуацій, управління з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, управління та відділи (сектори) з питань надзвичайних ситуацій» та від 23.02.2011 № 143 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів, пов'язаних з ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи». Державне агентство України з управління зоною відчуження, як центральний орган виконавчої влади, котрий реалізує державну політику з питань подолання наслідків Чорнобильської катастрофи, листом від 06.08.2012 № 01-2550/161 звернулося з проханням до голів обласних державних адміністрацій залишити існуючі структурні підрозділи з питань подолання наслідків Чорнобильської катастрофи, оскільки зміна відповідального структурного підрозділу призводить до неефективного використання коштів та втрати контролю за їх використанням, що в свою чергу може викликати соціальну напругу серед постраждалого населення.

В разі ліквідації структурних підрозділів з питань надзвичайних ситуацій голови місцевих державних адміністрацій, як начальники цивільної оборони адміністративно-територіальних одиниць та територіальних підсистем ЄДС ЦЗ, можуть без зняття з адміністрацій відповідних обов'язків та повноважень залишитись без власних органів управління, що спрямовані на організацію виконання завдань у цьому напрямку діяльності.

Просимо Вас шановний Микола Яновичу, доручення щодо додаткового вивчення викладених нами проблем і позитивного вирішення порушеного нами клопотання стосовно збереження органів управління з питань цивільного захисту (цивільної оборони) у складі місцевих державних адміністрацій.

З повагою

А.І.Присяжнюк